

Van rijk verleden
naar bloeiende toekomst

Van rijk verleden naar bloeiende toekomst

Intro

Mijnheer de voorzitter

Mijnheer de gouverneur

Collega's gedeputeerden

Dames en heren uit de provincieraad

Mevrouw de waarnemend griffier

Geachte medewerkers en aanwezigen

Vandaag 3 december gaat de boeken in als een historisch moment voor onze provincie: het provinciebestuur slaat een bladzijde om en geeft met 4 gedeputeerden en 31 raadsleden vorm aan het Limburg van de toekomst. Weliswaar een afgeslankt bestuur, maar waarvan de stem van elk raadslid harder zal klinken en tegelijk in Brussel als één zal spreken.

Op de eerste plaats wil ik het vorige provinciebestuur danken voor het geleverde werk, de goede socio-economische toestand en de financiële fundamenteën die men ons heeft achtergelaten. Ook dank aan Gilbert van Baelen die als voorzitter de zittingen in goede banen leidde. Dank voor jullie engagement en inzet de afgelopen jaren voor deze mooie provincie.

Namens mijn collega's van de deputatie wens ik u ook te danken voor het verkregen vertrouwen. Dat vertrouwen zullen we de komende zes jaar verzilveren.

Van rijk verleden naar bloeiende toekomst

Besturen is naar de toekomst kijken en durven ambitieus zijn:

Vorige week maandag – bijna klokslag 21:00 onze tijd – slaagde de NASA erin om Marslander ‘Insight’ succesvol op onze ‘naburige’ Rode Planeet te laten landen.

Een technisch wetenschappelijk huzarenstuk en een toonbeeld van teamwork: NASA’s ruim een miljard dollar kostende Marsverkenner was bijna zeven maanden onderweg om vervolgens met een snelheid van bijna 20.000 kilometer per uur de atmosfeer van Mars binnen te dringen. In minder dan zeven minuten moest het ruimtetuig van die duizelingwekkende snelheid zien af te remmen naar bijna nul om vervolgens succesvol te landen EN aan het echte onderzoekswerk te kunnen beginnen.

Het is een perfect voorbeeld van hoe succesvol de mix van een torenhoge ambitie, een duidelijk programma en een hechte samenwerking kan zijn.

Dit voorbeeld geeft aan wat de centrale begrippen voor dit vernieuwde provinciebestuur zullen zijn: “focus, samenwerking en output” met één grote ambitie voor ogen: van Limburg de beste regio van Vlaanderen maken om te leven, wonen en werken.

Hiertoe nemen we als provinciebestuur een verbindende rol op met gezinnen, ondernemers, jongeren, onderwijs, kennis- en zorginstellingen, overheden binnen en buiten onze grenzen en alle Limburgers.

Van rijk verleden naar bloeiende toekomst

Uitdagingen voor Limburg

Sinds 2012 is er veel werk verzet. De resultaten mogen gezien worden. Het gaat goed met Limburg. Dankzij onze befaamde Limburgse veerkracht en werkvijver heeft onze provincie de voorbije jaren een enorme inhaalbeweging gemaakt, onder meer op het vlak van economie en arbeidsmarkt, digitale en creatieve economie, toerisme, maakindustrie, zorg en biotech. Maar, al gaat het op tal van vlakken goed met Limburg, we moeten durven uitmuntend te zijn.

Ook aan de vooravond van 2019 zijn er immers nog tal van belangrijke uitdagingen op het vlak van onder andere economie, talentontwikkeling, bevolking, mobiliteit, klimaat en digitalisering.

Stilstaan is achteruitgaan!

#Economie

In absolute getallen zijn onze belangrijkste economische indicatoren, onder impuls van het SALK en een positieve economische conjunctuur, de afgelopen jaren verbeterd. Er is een sterk geloof in het eigen kunnen ontstaan.

Maar wanneer we ons, op relatieve basis, vergelijken met andere regio's, kunnen we nóg beter presteren op het gebied van ondernemerschap, het bruto binnenlands product per inwoner, de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling, baanbrekende kenniscentra en de toegang tot Europese budgetten, de participatiegraad in het hoger onderwijs, en op het vlak van ons potentieel binnen Vlaanderen.

#Talent

We verliezen te veel talent dat elders gaat studeren, werken en wonen. Nog te weinig mensen zijn effectief aan het werk en er is een onevenwicht tussen talent en veelgevraagde vaardigheden.

#Bevolking

Ook op demografisch vlak verandert er de komende jaren veel. Het jonge noorden en het oudere zuiden zijn definitief verleden tijd. Limburg zal de komende jaren ontgroenen en sterk vergrijzen.

#Mobiliteit

De mobiliteitsknelpunten van Limburg zijn al jaren alom gekend. Om het economisch en stedelijk weefsel van Limburg te laten functioneren en groeien is zowel een vlotte interne verbinding als een goede interactie met de omliggende regio's een absolute voorwaarde.

#Klimaat en duurzaamheid

De klimaatsverandering beroert steeds meer Limburgers en heeft vandaag reeds een belangrijke impact op onze leefomgeving. Om de doelstellingen van de klimaatovereenkomst van Parijs te halen, zullen alle landen samen hun inspanningen minstens moeten verdrievoudigen, zo stelde het Milieubureau in het rapport van de Verenigde Naties dat vorige week verscheen. Net vandaag, 3 december, start in Katowice in Polen de nieuwe Klimaatconferentie van de VN over de klimaatverandering.

#Digitalisering

Een andere grote uitdaging is de digitalisering. Digitalisering mag niet voorbehouden zijn voor millennials of technenuten. Limburg moet evolueren naar een slimme regio waar technologie dienstverlening vereenvoudigt zodat mensen terug met mensen kunnen bezig zijn.

Al deze uitdagingen moeten we daadkrachtig aanpakken, vertrekkend vanuit ons eigen Limburgse DNA. Het is onze taak Limburg verder klaar te stomen voor de toekomst, voor deze en volgende generaties.

Van rijk verleden naar bloeiende toekomst

Speerpunten

Graag ga ik in op de focus die we als deputatie wensen te leggen waarbij we 13 verbindende speerpunten vooruitschuiven:

1. We ontwikkelen het Beleidsplan Ruimte Limburg onder de werktitel “Metro-regio”. Dit nieuwe plan vormt het ruimtelijk manifest voor het Limburg van morgen en vertrekt vanuit onze Limburgse eigenheid. We liggen in het centrum van de Euregio Maas-Rijn, een gebied met maar liefst 3 miljoen inwoners en 250.000 bedrijven, we liggen centraal in de metropool Brussel-Amsterdam-Keulen en niet zomaar aan de rand van Vlaanderen.

We versterken ons platteland, onze typische stedelijkheid, onze economische clusters en creëren ruimte voor onze verbindingen. Tegelijkertijd bouwen we verder aan één van onze belangrijkste troeven: onze open ruimte, waarbij natuur en landbouw belangrijke spelers zijn.

In Vlaams perspectief is de Limburgse open ruimte immers extra-large.

74% van Limburg is open ruimte en ze is van de beste kwaliteit.
Maar we zijn NIET het parkgebied van Vlaanderen.

Het nieuwe beleidsplan houdt rekening met demografische evoluties, sociale inclusie en de gezinsverduunning.

2. We nemen een actieve rol op binnen de vervoerregio Limburg en zullen, vanuit onze mogelijkheden, eraan bijdragen om het openbaar vervoer en mobiliteit in zijn globaliteit binnen Limburg en tussen Limburg en de omliggende regio's te verbeteren.

Van rijk verleden naar bloeiende toekomst

3. We hebben de ambitie om van Limburg dé toonaangevende fietsregio te maken. Met 2000 km aan fietspaden is Limburg bekend voor zijn recreatief fietsen. We bouwen verder aan iconische fietsroutes, niet alleen door het water, maar ook door de bomen, onder de grond en door de heide.

Ook voor functionele fietsverplaatsingen moeten we Limburgers verleiden om vaker de fiets te nemen, zeker voor de kortere verplaatsingen. We realiseren de prioritaire fietssnelwegen, werken belangrijke missing links weg en zijn hierbij gebiedsdekkend.

4. Groei en welvaart zijn onmogelijk zonder investeringen. Om Limburg economisch te versnellen, zetten we de ingeslagen weg van SALK verder en ontwikkelen we een post-SALK-strategie.

De provinciale ontwikkelingsmaatschappij Limburg duidt onder meer volgende 6 focusdomeinen aan die elkaar beïnvloeden en kunnen versterken: Mobiliteit, Talentontwikkeling, Onderzoek & Ontwikkeling, Energie, Maakeconomie en Circulaire economie. Hierbij verbinden we de overheid, ondernemers en kennisinstellingen.

5. We bouwen samen met LRM verder op onze strategie om in Limburg sterke en wervende thematische economische campussen en assen te realiseren die borg staan voor de ontwikkeling van toekomstgericht ondernemerschap. We zetten meer dan ooit in op het aantrekken van hubs van Vlaamse kennisinstellingen met een internationale reputatie én focussen op het uitbouwen van eigen onderscheidende expertise die onze ondernemingen ondersteunen in hun innovatie. Hierbij denken we bv aan de Corda Campus, Thor Park met EnergyVille en Maakcampus, de Health Campus, de Materialenroute-campus, Droneport, Agropolis, ... Onze campussen worden steeds meer een fysiek brandpunt tussen onderzoek & ontwikkeling, ondernemerschap, talentontwikkeling en communities.
6. Als tweede toeristische regio van Vlaanderen, bouwen we toerisme Limburg verder uit tot een Extra-Large-organisatie en zoeken we samenwerking buiten de eigen sector. Met toerisme als belangrijke sector en werkgever in onze provincie, willen we transformeren naar Visit Limburg, waarbij we

meer dan ooit onze internationale ambitie tonen. We bouwen het merk Limburg verder uit vanuit ons DNA. Een betekenisvol en waardevol toerisme staat voorop, goed voor onze gasten, voor de Limburgers en met extra aandacht voor zorgbehoevenden en mensen met financiële beperkingen.

7. Limburg onderscheidt zich door zijn erfgoed. Al gaat het niet zozeer om wat er is, wel om wat we ermee doen. Ons mijnerfgoed hebben we ingezet en herbestemd. De volgende stap wordt het aaneenschakelen van die verschillende erfgoedpolen:

- Met Be-Mine Pit brengen we de zeven mijnsites inhoudelijk samen om ze nog meer internationale uitstraling te geven.
- Bokrijk wordt het centrale park van Limburg, waar de Limburgers en onze gasten het DNA van onze provincie echt kunnen ervaren.

8. We versterken onze Limburgse regio's. Samen met hen werd via LIRES een sterk traject gelopen om tot de ontwikkeling van strategische hefboomen te komen. We engageren ons deze hefboomen tot doorontwikkeling en realisatie te brengen.

We ontwikkelen de mastervisies voor de Maaskust, Fruitvalley in het zuiden met het Fruitspoor als ruimtelijke drager, de Materialenroute in het noorden met Corda Noord als incubator en het Kolenspoor als verbindings- en ontwikkelingsas tussen interessante sites in het Maasland, over Midden-Limburg tot West Limburg.

9. We zetten in op talentontwikkeling, waarbij we gaan voor maximale onderwijskansen van iedere Limburger, voor elke leeftijd. Binnen onze eigen infrastructuur gaan we inzetten op de 'multi-inzetbare school' en geven zo ook buiten de schooluren optimaal invulling aan de schoolinfrastructuur, bijvoorbeeld met sport- en speelpleinwerking. Naast ons eigen ingericht onderwijs, voert de provincie

Limburg ook een netoverschrijdend flankerend onderwijsbeleid inzake de aanpak van taalachterstand, participatie aan het kleuteronderwijs en het tegengaan van vroegtijdige schooluitval via duaal leren.

De werking van de arbeidsmarkt is verre van optimaal. Daarom lanceren we het “werkoffensief 2025”. Met Vlaanderen, de VDAB, de gemeenten, onderwijs en alle intermediaire organisaties wordt een innovatief model ontwikkeld om vraag en aanbod beter te matchen, de talentontwikkeling te versnellen en te verbeteren, een welkomststructuur en -cultuur voor internationaal talent te realiseren en om de arbeidsmarkt weerbaarder te maken ten aanzien van conjunctuurschommelingen en de snelle technologische evolutie. Hierbij ondersteunen we initiatieven in de sociale economie.

10. De Limburgse land- en tuinbouwsector is belangrijk voor de hele agrovoedingsketen. Hierbij spelen Limburgse landbouwonderzoeks- en praktijkcentra een centrale rol. De droogte van afgelopen zomer maakte de gevolgen van de klimaatwijziging en de nood aan een goed functionerend monitoringssysteem inzake waterbeheer pijnlijk duidelijk. We ondersteunen mee het actieplan water en ontwikkelen mee een interactief en dynamisch model van het Limburgse watersysteem, zodat we in tijden van droogte beter kunnen inspelen op waterschaarste en droogterisico's.
11. We streven klimaatneutraliteit na tegen 2050. Een ambitie die niet alleen gesteund wordt door de provincie maar ook door de Limburgse gemeentebesturen, die het Burgemeestersconvenant ondertekenden. Zij spelen immers een belangrijke rol in het streven naar klimaatneutraliteit. Deze aanpak is gestoeld op twee sporen: het voorkomen van bijkomende CO₂ uitstoot – genaamd klimaatmitigatie – en het nemen van maatregelen die ons voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering – de zogenaamde klimaatadaptatie.

We blijven als provincie een voortrekkersrol spelen in de strijd tegen de klimaatverandering en zullen andere partners warm maken hetzelfde te doen.

Van rijk verleden naar bloeiende toekomst

12. De Europese en Vlaamse programma's zijn een actieve hefboom voor de uitvoering van een sociaal-economische ontwikkelingsagenda en vormen een katalysator voor investeringen en verdere economische ontwikkeling. Nieuwe, aankomende programmaperiodes bereiden we voor. Om bijkomende ondersteuning te geven aan onze partners, installeren we een provinciaal makelaarsbureau voor Europese subsidies.
13. Veiligheid blijft een prioriteit. We investeren in de kwaliteit van onze veiligheidsopleidingen, met als prioriteit de infrastructuur voor de opleiding politie en brandweer. We streven naar een betere onderlinge samenwerking en afstemming met andere provinciale opleidingscentra.

Deze verbindende speerpunten vormen de komende zes jaar de kerntaak van de deputatie. We stemmen zowel onze beleidsstructuur als onze organisatie hier definitief op af. Stelde ik daarstraks dat stilstand achteruitgang betekent, dan stel ik de uitspraak hier scherper: stilstaan is verdwijnen.

We werken meer outputgericht en zichtbaar. Hiervoor kiezen we voor een flexibele en wendbare structuur. De decretale taken voeren we nauwgezet uit waarbij we onze diensten verder professionaliseren.

Onze werknemers vormen het kloppend hart, de brains en de handen van onze organisatie. We gaan voor een veerkrachtig en verbindend bestuur ondersteund door een administratie op maat, een organisatie die in staat is gebiedsgericht en projectmatig te werken en snel weet te schakelen.

De maatregelen die de Vlaamse Regering ten aanzien van de Provincie nam – jaarlijks minstens 10 miljoen euro –, hebben een belangrijke impact op onze toekomstige investeringsmogelijkheden. Ook onze financiële reserves werden de afgelopen jaren afgebouwd door ze te investeren in Limburg. De financiële mogelijkheden zullen minder zijn, maar we blijven investeren. Hierbij kiezen we voor gezonde financiën. De middelen van Limburg Sterk Merk zijn dan ook belangrijker dan ooit om mee in te zetten op maatschappelijke projecten die voor Limburg het verschil maken.

Van rijk verleden naar bloeiende toekomst

Slot

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de gouverneur, waarde collega's. Wij geloven in een provinciebestuur dat mensen verbindt, veerkrachtig is en durft vooruit te denken.

Met onze gouverneur, 4 gedeputeerden, 31 raadsleden, onze provinciale diensten, onze partners en kennisinstellingen willen we – over alle slogans en partijgrenzen heen – onze krachten verbinden om samen verder te werken aan de toekomst van Limburg met een rijk verleden en bloeiende toekomst.

Hiervoor zullen wij als provinciebestuur het voortouw nemen om samen met u verder te werken aan de toekomst voor Limburg en de Limburgers.

Inge Moors

Eerste gedeputeerde

3 december 2018

Beleidsperiode 2018–2024

Namens de deputatie: Inge Moors, Bert Lambrechts, Igor Philtjens, Tom Vandeput

